

PŘEDMLUVA

(z tištěné formy PD)

Tento sto dvacátý prvý svazek „Československé Statistiky“ obsahuje výsledky definitivního zpracování statistik o pohybu obyvatelstva v letech 1928-1930. Jest pátým svazkem řady XIV., která obsahuje v prvním svazku (sv. 53. Čsl. Statistiky) údaje o pohybu obyvatelstva v letech 1919 a 1920, ve druhém svazku (sv. 59. čsl. Statistiky) data za roky 1921 a 1922, ve třetím (sv. 63. Čsl. Statistiky) data za roky 1923 a 1924 a ve čtvrtém (sv. 77. Čsl. Statistiky) data za léta 1925-1927.

Způsob šetření a zpracování statistických údajů uveřejněných v přítomném svazku, i hlavní zásady jejich publikace zůstaly stejné jako v letech 1925-1927. Změnila se jen poněkud textová úprava okresních tabulek následkem nové organizace politické správy, a ve značnější míře rozsah tabulek, který bylo nutno z úsporných důvodů, rozličným způsobem omeziti.

Zákon o organizaci politické správy ze dne 14. července 1927, č. 125 Sb. z. a n., na- byl účinnosti dnem 1. července 1928, vládní nařízení ze dne 27. října 1928, č. 174 Sb. z. a n., kterým byly určeny obvody a sídla okresních úřadů v zemi České a Moravskoslezské, vstoupilo v platnost dnem 1. prosince 1928 a vládní nařízení ze dne 28. června 1928, č. 93 Sb. z. a n., kterým byly určeny obvody a sídla okresních úřadů na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, nabylo účinnosti ode dne 1. července 1928. Jelikož rozdělení jednotlivých zemí na župy bylo zmíněným zákonem zrušeno, nepřihlížíme již vůbec ve své publikaci k župnímu rozdělení. Na ostatní změny v příslušnosti obcí k politickým (a po př. soudním) okresům běříme zřetel vždy od počátku roku následujícího po tom, v němž vstoupily v platnost. Uvádíme z nich zejména, že byl změněn obvod okresních úřadů v Hlučíně, Opavě a v Bílovci, 16ti okresních úřadů na Slovensku, šesti okresních úřadů v Podkarpatské Rusi a že byly zrušeny okresní úřady v Liptovském Hrádku, ve Sv. Kříži nad Hronom, v Nižních Vereckách a v Terešvě.

Do téže doby, jako reorganizace politické správy, spadá nová úprava obvodů okresních soudů v hlav. městě Praze. Vládním nařízením ze dne 29. listopadu 1928, č. 198 Sb. z. a n., byly s účinností od 1. ledna 1929 zrušeny okresní soudy v Karlíně, v Nuslích a ve Vršovicích. K obvodu okresního soudu pro Holešovice-Bubny (nazvaného „Okresní soud civilní pro Prahu-sever“) připojena část obvodu okresního soudu pro Prahu-západ (dříve Smíchov) a část obvodu zrušeného okresního soudu v Karlíně. Zbývající obvod karlínského soudu připojen k okresnímu soudu v Žižkově, jenž nazván „Okresní soud civilní pro Prahu-východ“. K obvodu okresního soudu na Král. Vinohradech (nazvaného „Okresní soud civilní pro Prahu-jih“) připojeny obvody zrušených soudů v Nuslích a ve Vršovicích.

Všechny zde uvedené i ostatní menší změny v obvodech okresních úřadů nebo okresních soudů jsou podrobně vyjmenovány v poznámkách tabulek sestavených podle okresů.

Zřetel na nutné úspory v peněžním nákladu na publikaci vedl k tomu, že mnohým tabulkám se dostalo nové úpravy, u jiných zmenšen rozsah tím, že bud' byl vynechán

součet za celý stát a uveřejněna jen data podle zemí, nebo naopak uveřejněn jen úhrn za celý stát, vynechány údaje za jednotlivá léta a nahrazeny součtem za tříletí, nebo konečně omezeny údaje o povolání v zemích jenom na třídy povolání, kdežto ke skupinám povolání přihlédnuto až v úhrnu za celý stát. V okresních tabulkách z českých zemí byly kromě toho vynechány součty za politické okresy; jsou tu uvedena jen data za okresy soudní, ale tyto soudní okresy jsou sestaveny v abecedním pořádku politických okresů.

Statistické zpracování uveřejněných dat řídil po technické stránce statistický rada Ing. Ladislav Aust, práce tabelární vedl statistický ředitel Jan Krásný.

V Praze, v dubnu 1936.

Dr. Jan Auerhan,
president
Státního úřadu statistického.

Dr. Antonín Boháč,
ministrský rada, náměstek předsedy a přednosty II. odboru
Státního úřadu statistického.